

Budget och ägardirektiv 2006 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Stockholms stad har valt att organisera vissa verksamheter i bolagsform. Dessa verksamheter ska ses som en mycket viktig del av den samlade kommunkoncernen på samma sätt som gäller för de verksamheter som bedrivs i förvaltningsform. Stadens verksamheter som bedrivs i bolagsform är oomtvistat att anse som sedvanlig kommunal affärsverksamhet om de bedrivs utan vinstsyfte och innebär att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medborgarna. Verksamheterna som bedrivs av stadens bolag avser också till övervägande del att tillhandahålla grundläggande infrastruktur och andra kollektiva nyttigheter. Det är verksamheter som inte kan överlåtas till andra aktörer om staden ska kunna ta ett långsiktigt ansvar för till exempel prissättning, tillgänglighet och kvalitetsmål.

I budget för 2005 redovisades de lagar som påverkar bolagen. Inga förändringar av väsentlig betydelse har därefter tillkommit. De lagar och regler som gäller för dotterbolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB bör i sin helhet redovisas i budget en gång per mandatperiod och företrädesvis första budget efter ordinarie val.

Gemensamt för bolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB är moderbolag i en koncern som för närvarande består av 16 dotterbolag eller underkoncerner. Stockholms Stadshus AB ägs av Stockholms stad. Ett grundläggande skäl för att ha stadens bolag samlade i en koncern är att få en samlad överblick över företagets verksamhet och för att kunna använda möjligheten till resursoptimering, inte minst finansiellt.

Den strategiska inriktningen och de operativa besluten ska ha sin utgångspunkt i medborgarnas långsiktiga intressen. Förvaltningen av tillgångarna inom bolagssektorn ska ske på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Stockholmarnas kapital ska inte utsättas för några spekulativa affärsrisker. Verksamheterna ska bedrivas så att värdet av tillgångarna i reala termer åtminstone bibehålls och en rimlig avkastning lämnas till ägaren. Långsiktig värdetillväxt är ett viktigt mål.

Även bolagsstyrelserna måste bidra till att staden kan klara de prioriterade verksamheterna trots strama ekonomiska förutsättningar. Kommunfullmäktiges inriktningsmål för staden ska vara styrande för alla stadens verksamheter.

I budgeten återfinns en rad uppdrag till stadens olika organ inklusive koncernen Stockholms Stadshus AB. Vissa uppdrag är gemensamma för hela staden, andra uppdrag är specifika för respektive bolag. Flertalet av uppdragen gällde även i 2005 års budget. Andra uppdrag är nya.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Konjunkturen har vänt och tillväxten ökar. Stadens verksamheter måste dock alltså anpassas till de strama ekonomiska förutsättningarna. Kommunfullmäktiges inriktningsmål för staden ska vara styrande för alla stadens verksamheter. Bolagsstyrelserna ska formulera hur inriktningsmålen ska genomföras och redovisas detta tertial- respektive årsvis. Uppföljning av åtaganden och verksamheternas kvalitet behöver utvecklas ytterligare. De inriktningsmål som fastslogs i budget för 2003 ligger fast.

- Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna.
- Bygga bostäder och utveckla Stockholm.
- Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad.
- Bryta segregationen och fördjupa demokratin.
- Ta ansvar för ekonomin.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska

- formulera hur kommunfullmäktiges inriktningsmål ska genomföras.

Det är av strategisk betydelse för framför allt stadsdelsnämnderna att det råder en korrekt och långsiktig självkostnadsprissättning gentemot stadens egna utförare av service och tjänster, framför allt med avseende på bolagssektorn. Stadens olika bolag måste utifrån de egna marknadsförutsättningarna och med fokus fortsätta att se över sina kostnader och utveckla modeller för att säkerställa att ingen övervältring av kostnader sker på övriga enheter som sorterar under stadens centrala ekonomi.

Den renodling av stadens fastighetsbestånd som genomförts och fortfarande pågår innebär också stora ekonomiska fördelar genom en effektivare förvaltning. Denna renodling ska fortsätta under 2006 bland annat avseende kulturfastigheter och kommersiella fastigheter.

Behovet av lokaler för olika typer av verksamheter är påtagligt i staden. Effektiv fastighetsförvaltning innebär bl.a. att minimera antalet tomställda lokaler. Nya metoder och samverkan mellan stadens enheter och andra aktörer är avgörande för att nå målet om effektiv förvaltning.

Om en stadsdelsnämnd och ett kommunalt bolag vid t.ex. investeringar har kommit överens om att principen om självkostnad ska gälla, ska denna princip också utgöra grund för hur räntesatsen bestäms. Den räntenivå som då ska användas är bolagets genomsnittliga ränta, eftersom det är denna som utgör den faktiska räntekostnaden för bolaget och därmed utgör självkostnaden för samma enhet.

Det är av strategisk vikt för koncernens företag att de kan tillgodose kommande behov av medarbetare genom långsiktiga åtgärder.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska

- utveckla nya arenor och skapa fora som ökar medborgarnas insyn i och möjlighet att delta i de politiska beslutsprocesserna
- förstärka sin medverkan i de lokala utvecklingsprocesserna
- utveckla metoder för att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer
- tillämpa antidiskrimineringsklausulen vid stadens upphandlingar
- arbeta aktivt med att varje arbetsenhet kontinuerligt tillhandahåller praktikplatser
- medverka till att antalet anställningar med anställningsstöd ökar med syfte att underlätta inträde på arbetsmarknaden.

Berörda facknämnder och bolagsstyrelser ska

- förstärka sin medverkan i de lokala utvecklingsprocesserna.

Uppdrag

Allmänt

- Dotterbolagen ska prioritera mål och uppgifter enligt stadens budget och moderbolagets direktiv.
- Verksamheten ska ske med utgångspunkt från att dotterbolagen är en del av staden och en del av en kommunkoncern.
- Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och vara av hög kvalitet.
- Verksamheten och arbetet ska ske enligt stadens riktlinjer och policier.
- Medverka till ökad hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling i hela staden.
- Medverka till att minska skillnader mellan olika delar av staden.
- Medverka till bättre levnadsvillkor och stärka integrationen genom ökad sysselsättning.
- Minska administrations- och indirekta produktionskostnader jämfört med 2005.
- Dotterbolagen ska sinsemellan arbeta för att koordinera investeringar och andra åtgärder.
- IT ska vara en ledningsfråga för alla dotterbolag.
- Definiera sin egen verksamhet som kan ha internationell anknytning.
- I Stadsdelsförnyelsen deltar bostadsbolagen, Centrum Kompaniet, Näringslivskontoret, Stadsteatern och SISAB.
- Dotterbolagen ska minst en gång per år inbjuda kommunfullmäktiges ledamöter till en presentation av verksamhet och ledning.
- Dotterbolagen ska en gång per mandatperiod inbjuda allmänheten till öppet hus eller liknande.
- Dotterbolagen ska på sina hemsidor redovisa vilka som ingår i bolagsstyrelsen och bolagsledningen, centrala styrdokument samt information hur allmänheten kan komma i kontakt med ansvariga.
- Samverka med bostadsbolagen i tre bolagsspecifika utredningar avseende möjligheten för dessa bolag att ta ett utökat ansvar när det gäller att åstadkomma en positiv social och ekonomisk utveckling i vissa eftersatta stadsdelar.

Miljö

- Miljöprogrammets sex mål ska vara styrande för att göra Stockholm till en ekologisk hållbar storstad.
- Dotterbolagen ska bidra till att Stockholm är en EKO-kommun.
- Dotterbolagen ska aktivt verka för en minskad energiförbrukning.
- Dotterbolagen bör se över möjligheterna till en ökad miljöanpassning i sina verksamheter, exempelvis genom fastighetsnära källsortering.

Personal och medarbetare

- Skapa arbetsmiljöer som främjar hälsa, inflytande och utveckling som leder till att staden blir en attraktiv arbetsgivare.
- Tillse att alla medarbetare får individuella kompetensutvecklingsplaner.
- Sjukfrånvaron ska fortsätta minska med hjälp av offensiva åtgärder.
- FN:s standardregler för funktionshindrade och FN:s barnkonvention ska genomsyra stadens verksamheter.
- Upprätta jämställdhets- och mångfaldsplaner som redovisas i verksamhetsplan och följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.
- Integrationsarbetet ska genomsyra stadens verksamheter.
- Verka för god återväxt vad gäller kompetenta medarbetare genom s.k. traineeprogram och andra åtgärder.

Fastigheter och lokaler

- Staden ska aktivt stödja etablering av nya lågprisbutiker i företrädesvis kollektivtrafiknära lägen.
- Stockholms Stadshus AB ska tillsammans med kommunstyrelsen göra insatser för att underlätta avveckling och omstrukturering av lokaler.
- Dotterbolagen ska samverka inom staden och samarbeta med andra aktörer för att lokaler och lägenheter uthyrs maximalt på ett effektivt sätt.
- Dotterbolagen ska långsiktigt erbjuda staden ändamålsenliga, tillgängliga och kostnadseffektiva lokaler.

Ekonomisk sammanställning för bolagen

Koncernens omsättning år 2006 beräknas uppgå till 12 485 mnkr. Resultatet efter finansnetto planeras till 733,0 mnkr.

Resultat efter finansnetto (Mnkr)

	2006	2007	2008
<i>Moderbolaget</i>			
Stockholms Stadshus AB	350	350	350
Utdelning från dotterbolag	40	40	40
<i>Dotterbolagen</i>			
Svenska Bostäder	72	200	300
Familjebostäder	111	150	200
Micasa Fastigheter i Stockholm	36	36	34
Stockholmshem	129	150	200
Bostadsförmedlingen	0	0	0
Centrum Kompaniet	70	70	110

SISAB	0	0	0
Stockholm Vatten	26	32	11
Stockholms Hamn	65	65	65
Stokab	62	74	91
Stockholm Parkering	50	50	50
Stockholms Stadsteater	-196	-196	-196
Globenarenorna	-68	-64	-60
S:t Erik Försäkring	6	6	6
Stockholms Näringslivskontor	0	0	0
S:t Erik Markutveckling	-20	-15	-13
KONCERNEN	733	948	1 188

Den samlade investeringsvolymen inom koncernen budgeteras till 7 774,0 mnkr år 2006. Bostadsbolagen och Centrum Kompaniet i Stockholm AB ska årligen tillsammans avsätta 75,0 mnkr för insatser inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.

Bruttoinvesteringar

(Mnkr)	2006	2007	2008
<i>Moderbolaget</i>			
Stockholms Stadshus AB			
<i>Dotterbolagen</i>			
Svenska Bostäder	2 505	2 403	1 813
Familjebostäder	1 152	1 152	959
Micasa Fastigheter i Stockholm	216	190	190
Stockholmshem	1 695	1 641	1 324
Bostadsförmedlingen	1	1	1
Centrum Kompaniet	615	613	192
SISAB	450	400	350
Stockholm Vatten	607	647	553
Stockholms Hamn	170	110	50
Stokab	133	144	146
Stockholm Parkering	140	162	262
Stockholms Stadsteater	10	10	10
Globenarenorna	30	30	30
S:t Erik Markutveckling	50	20	5
KONCERNEN	7 774	7 523	5 885

Moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Bolagets mål och uppgifter

Stockholms Stadshus AB har en sammanhållande funktion för merparten av Stockholms stads aktiebolag. Bolaget är ansvarigt för styrning och uppföljning av dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges direktiv. Koncernstyrelsen ska fatta de principiella beslut som krävs för att kommunfullmäktiges mål ska nås. Dotterbolagens styrelser och verkställande ledningar har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Omstrukturering av de allmännyttiga bostadsbolagen

Långsiktighet och trygghet i förvaltandet av hyresrätter är något som på ett direkt och tydligt sätt gynnar såväl Stockholms utveckling som nuvarande och kommande hyresgäster/stockholmare. Staden ska utreda möjligheten att omstrukturera de tre allmännyttiga bostadsbolagen. Kommunfullmäktige ska föreläggas ett förslag till beslut som säkerställer hyresrättens långsiktiga fortlevnad. Stadsledningskontoret ska leda arbetet. Uppdraget beskrivs närmare under Stadsövergripande frågor.

Utredning om behandlingen av biologiskt nedbrytbart avfall

Det är viktigt att Stockholm stad långsiktigt kan säkerställa behandlingen av biologiskt avfall med tillräcklig kvantitet och till rimliga kostnader. Målet är att till år 2010 behandla 35 % av matavfallet biologiskt. En utredning ska klargöra hur staden genom egna anläggningar kan säkerställa att målet uppnås. Stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att ta fram underlag för beslut om framtida och ny avfallsanläggning för Stockholm stads behov. I arbetet ska renhållningsnämnden och Stockholm Vatten AB delta och därutöver andra berörda nämnder och bolagsstyrelser inom staden. Utredningen ska vara klar i februari 2006.

Bolagsstyrelsen ska

- svara för koncernens övergripande utveckling och strategiska planering
- svara för styrningen av de finansiella resurserna på ett för ägaren och koncernen optimalt sätt
- svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning
- svara för verkställande av kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär avseende koncernens inriktning och struktur
- säkerställa och följa upp att dotterbolagen hänskjuter frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för beslut
- utveckla samspelet mellan ägaren, koncernledningen och dotterbolagen avseende verksamheternas resultat och budgethållning, effektivitet och kvalitet
- utveckla effektivare styrformer med sikte på ökade inslag av målstyrning mot kommunfullmäktiges ägarkrav

- årligen se över och vid behov redovisa förslag till omprövning av verksamhetsinriktning och/eller innehav av verksamheter med utgångspunkt från förändrade förutsättningar när det gäller marknad, lagstiftning och teknisk utveckling
- följa utvecklingen vad gäller kostnadseffektiviseringar inom samtliga dotterbolag inom koncernen
- särskilt följa utvecklingen vad gäller effektiviseringar i bolag med höga kostnader
- i samverkan med kommunstyrelsen utarbeta former för ökad insyn i dotterbolagen och att fler tillfällen ges för att diskutera bolagens verksamheter och innehåll
- i samarbete med kommunstyrelsen göra särskilda insatser för att underlätta nämndernas arbete med avveckling och omstrukturering av lokaler
- tillsammans med AB Familjebostäder, övriga bostadsbolag, kommunstyrelsen och fastighets- och saluhallsnämnden slutföra överföringen av stadens vård- och omsorgsboenden till Micasa Fastigheter i Stockholm AB
- tillsammans med bostadsbolagen, Centrum Kompaniet i Stockholm AB, kommunstyrelsen och fastighets- och saluhallsnämnden utreda förutsättningar för en överföring av ytterligare kommersiella fastigheter till Centrum Kompaniet i Stockholm AB
- kontinuerligt tillsammans med bostadsbolagen redovisa konsekvenserna på bolagens resultat och balansräkningar av den ökade nyproduktionen och de kommande upprustningsförslagen
- kontinuerligt följa större investeringsprojekt, till exempel Vällingby Centrum, Skärholmens Centrum och Studentskrapan
- ansvara för bevakning och samordning av ägarintresset i de bolag där staden är delägare, t.ex. AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad och Mässfastigheter i Stockholm AB, i enlighet med ägardirektiv som anges under Finansförvaltningen
- i samverkan med stadsledningskontoret och berörda bolagsstyrelser och nämnder utreda hur egna anläggningar kan säkerställa att Stockholm stad kan klara såväl målet att till år 2010 behandla 35 % av matavfall biologiskt, som en ytterligare långsiktig kapacitetsökning.

Gemensamt för dotterbolagen

Mål och uppgifter

Varje dotterbolag ska prioritera mål och uppgifter enligt stadens budget och moderbolagets direktiv i sin kärnverksamhet. Bolagen ska verka med utgångspunkt från att de är en del av staden. Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och vara av hög kvalitet.

Bolagsstyrelserna ska

- arbeta enligt stadens allmänna riktlinjer och policier
- bibehålla tillgångarna i reala termer och ge en rimlig avkastning
- bedriva ett kontinuerligt utvecklings-, effektiviserings- och kvalitetssäkringsarbete

- utveckla dialogen sinsemellan och utveckla formerna för samverkan med näringslivet
- implementera IT som ledningsfråga
- minska administrations- och indirekta produktionskostnader under år 2006 jämfört med år 2005.

Uppdrag i Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2006-2008

Kommunfullmäktige har i Strategi för utveckling av Stockholms stad åren 2006-2008 (utl. 2005:106) framhållit ett antal frågor som särskilt ska beaktas i samband med stadens arbete med budget för 2006.

Kommunstyrelsen har uppdraget att under 2005 göra en översyn av renhållningsnämnden, överförmyndarnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsmuseinämnden och stadsbyggnadsnämnden. Resultatet av dessa översyner ska inarbetas i budgeten under planperioden. Ambitionen är att effektivisera förvaltningsorganisationen och frigöra resurser för att säkerställa utrymme för prioriterade områden. Vidare ska Stockholms Stadshus AB ansvara för att driva på och följa arbetet med rationaliseringar. De bolag som omfattas i ett första skede är bostadsbolagen och Stockholm Vatten AB.

Ett arbete har inletts för att genomföra de översyner som efterlyses. De resultat som kan förväntas av dessa översyner kommer att inarbetas i budgeten under planperioden. Förväntade resultat för år 2006 har inarbetats och redovisas under respektive berörd nämnd.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

22. Förslaget till mål och ägardirektiv för 2006-2008 för **Koncernen Stockholms Stadshus AB** godkänns.